

Szakmai beszámoló

Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai

Pályázati azonosítószám: 505106/02579

Helyszín: Fekete ház (a Móra Ferenc Múzeum kiállítóhelye), Szeged, Somogyi u. 13.

Időpont: 2025. július 18. – október 5.

A Móra Ferenc Múzeum történeti kiállítóhelyén, a Fekete házban rendeztük meg a „Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai” című kiállítást 2025. július 18. – október 5. között. A tárlat Liebmann Béla és Enyedi Zoltán fotósok munkásságán keresztül mutatja be Csongrád megye történetét az 1940-es évektől egészen a '80-as évekig. A Móra Ferenc Múzeum fotógyűjteményéből válogatott tárlat központi témája a diktatúra időszaka volt, annak előzményei, kialakulása és politikai szereplői. A fotókon feltűnt a véreskezű Rákosi Mátyás 1945-ös szegedi látogatásaival és későbbi festményalakjával, valamint Kádár János az 50-es évek végéről. A történelmi sorsfordulókat Liebmann Béla 1956-os felvételei szemléltették, melyek az októberi tüntetők mellett a novemberben a szegedi városháza előtt felsorakozó tankokat is megörökítették.

A kiállítás későbbi évtizedeket bemutató részében Enyedi Zoltán fotói domináltak, amelyek a 60-as, 70-es és 80-as évek világába engedtek betekintést. Látható volt többek között Szent-Györgyi Albert 1973-as díszdoktorrá avatása, Aczél György szegedi látogatásai, valamint Grósz Károly 1988-as televíziós szereplése is. A politikai események mellett ikonikus szegedi építmények és emlékművek avatásai is megjelentek, így Gerő Ernő 1948-as sétája a Belvárosi hídon, a Lenin-szobor 1967-es leleplezése vagy az árvízi emlékmű 1979-es átadása. A válogatás a korszakra jellemző tömegrendezvények mellett nagy hangsúlyt fektetett a mindennapi élet pillanataira is, megelevenítve a lottózó idős bácsit, a JATE menzán sorban álló fiatalokat vagy a múzeum szökőkútjánál fotózó hölgyeket.

A kiállításon pedagógiai programot is összeállítottunk és megvalósítottunk egy középiskolás és nyolc egyetemista csoportnak 2025 szeptemberében és októberében. A résztvevők megismerkedtek a fotózás történetének legfontosabb alapjaival, a két fotós életútjával képeiken keresztül. Az előadók a fotók segítségével mutatták be a második világháború utáni időszakot, a Rákosi- és Kádár-diktatúra jelenségeit, az elnyomás jegyeit,

majd a gulyáskommunizmus tulajdonságait. A kommunikáció- és médiatudomány alap- és mesterszakos, közösség-szervező alapszakos, valamint turizmus-vendéglátás alapszakos hallgatók a kiállítás kapcsán szakterületüknek megfelelő kiegészítő információkat is kaptak és ehhez hasonló feladatokat kellett megoldaniuk: a kommunikáció szakos hallgatóknak például sajtóanyagot kellett írniuk és sajtótájékoztatót tervezniük a kiállítás kapcsán. A résztvevők visszajelzései pozitívak voltak: örömmel fogadták a történetmesélés-alapú tárlatvezetéseket, új ismereteket szereztek a fotózástörténet és a diktatúrák kapcsán, szívesen végezték el az interaktív feladatokat és jól érezték magukat a nem klasszikus iskolai környezetben.

A projekt kapcsán fontos célunk volt, hogy a digitalizált fotók, a kiállítás anyaga online is elérhető legyen a széles közönség számára. Ennek megfelelően létrehoztunk egy virtuális kiállítást „Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai – Virtuális kiállítás” címmel. A virtuális tárlaton a kiállítás teljes fotóanyagát ismerhetik meg az érdeklődők érdekes háttérinformációkkal kiegészítve. A virtuális kiállításon szereplő fotók felhasználhatóak a pedagógiai munka során is: akár a közoktatás, akár a felsőoktatás számára. A pályázatnak köszönhetően sikerült beszerezni olyan informatikai eszközöket, melyek a digitalizált képek biztonságos tárolását segítik.

A kiállítás online oldala: <https://moramuzeum.hu/csongrad-megye-xx-szazadi-fotos-kronikasai-fekete-haz/>

A virtuális kiállítás elérhetősége: https://moramuzeum.hu/csongrad-megye-fotos-kronikasai_virtualis-kiallitas/

A kiállítást 2270-en látták, az online-virtuális kiállítást a beszámoló elkészítéséig 601-en tekintették meg.

A kiállításról sajtóanyagot adtunk ki, melynek szövegét az alábbiakban közöljük:

Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai – Fotókiállítás a Fekete házban

Tisztelt Sajtópartnerünk!

Liebmann Béla és Enyedi Zoltán fotóiból látható válogatás a szegedi Fekete házban. A „Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai” című tárlaton az 1940-es évektől egészen a ’80-as évekig láthatunk fényképeket, melyek központi témája a diktatúrák időszaka. A képeken megjelennek a kor diktátorai, politikusai és a mindennapi élet pillanatai is.

Új kiállítás látható a Fekete házban Szegeden. A tárlaton a Móra Ferenc Múzeum fotógyűjteményéből válogattak: Liebmann Béla és Enyedi Zoltán lencséjén keresztül nézhetünk körbe Csongrád megyében az 1940-es évektől kezdve egészen a '80-as évekig. A képek középpontjában a diktatúra áll: annak előzményei, kialakulása, diktátorai, fontos politikusai és a mindennapi élet pillanatai is.

A válogatásban láthatóak fotók a véreskezű Rákosi Mátyásról, aki 1945-ben többször is járt Szegeden – 1949-ben viszont már csak óriási méretű festményekről köszönt vissza. Később Kádár János is többször járt Szegeden, az 50-es évek végén és a 70-es évek elején történt látogatása is megjelenik a fotókon. A kiállításon bemutatott időszakból nem maradhettek ki az 1956-os forradalom képei sem: Liebmann Béla októberi fotóin megjelennek a tüntetők, majd novemberben a városháza előtt álló tankok.

Enyedi Zoltán fényképei jellemzően a hatvanas, hetvenes, nyolcvanas évekbe engednek bepillantást. Feltűnik például Szent-Györgyi Albert, amint éppen díszdoktorrá avatására érkezik a Dugonics térre 1973-ban. Láthatjuk Aczél Györgyöt több szegedi helyszínen, vagy éppen Grósz Károly miniszterelnököt, az MSZMP főtítkárat egy televíziós interjúra készülve 1988-ból.

A fotókon megjelennek ikonikus szegedi építmények, emlékművek avatási ünnepségei is: láthatjuk a frissen elkészült Belvárosi hídon sétálni Gerő Ernő közlekedési minisztert 1948-ból, a szegedi Lenin-szobor ünnepi leleplezését 1967-ből vagy az árvízi emlékmű avatását 1979-ből. Mindezek mellett találkozhatunk a diktatúrák jellemző tömegrendezvényeivel szabadtéren és beltéren egyaránt, valamint hétköznapi emberi pillanatokkal is: lottózó idős bácsival, a JATE menzán sorban álló fiatalokkal vagy épp a Móra Ferenc Múzeum szökőkútjánál fotózkodó hölgyekkel.

A Csongrád megye XX. századi fotós krónikásai című kiállítás 2025. október 5-ig látogatható a szegedi Fekete házban.

Sajtómegjelenések:

<https://kultura.hu/csongrad-megye-xx-szazadi-fotos-kronikasai-fotokiállítás-a-fekete-hazban/>

<https://www.radio88.hu/liebmann-bela-es-enyedi-zoltan-fotoibol-lathato-valogatas-a-szegedi-fekete-hazban/>

<https://szeged.hu/cikk/csongrad-megye-20-szazadarol-lathato-fotokiallitas-a-szegedi-fekete-hazban>

<https://szeged365.hu/2025/07/18/xx-szazadi-diktaturakrol-szolo-fotokiallitas-nyilik-a-fekete-hazban-mutatjuk-a-reszleteket/>

<https://www.hodpress.hu/fotokon-csongrad-megye-az-1940-es-evektol-a-80-as-evekig>

<https://szegedma.hu/szeged/2025/07/diktatura-foto-kiallitas-fekete-haz>

<https://osztondij.mma-mmki.hu/events/csongrad-megye-xx-szazadi-fotos-kronikasai-fotokiallitas-a-szegedi-fekete-hazban>

<https://www.facebook.com/hodpress.hu/posts/pfbid02MCALvLAYMVdnQZgTDTzrABEBbeqyW8vVc8CUqhXnXqCuXNryCngUUvjPGYrbUsxWl>

<https://www.facebook.com/szegedponthu/posts/pfbid0NUeJ2Y9u6RUzU88LseV9GkRCFQiFR6C66Buds9QQ3FY2sMBvQbNcukp1kUEdSHCP1>

CSONGRÁD MEGYE XX. SZÁZADI FOTÓS KRÓNIKÁSAI

Válogatás Liebmann Béla és Enyedi Zoltán fényképeiből

Fekete ház (Somogyi u. 13.)

A kiállítás megtekinthető
2025 október 5-ig.

www.moramuzeum.hu

Fotók a kiállításról:

CSONGRÁD MEGYE
XX. SZÁZADI
FOTÓS KRÓNIKÁSAI

Látogatók és pedagógiai jellegű foglalkozások a kiállításon:

Beérkező levelek (10) - kulim... x Kezdőlap - Nemzeti Kulturális... x Effector x Csongrád megye XX. századi fo... x NKA pályázati beszámoló felto... x

hungaricana.hu/nka-palyazati-beszamolok-feltoltese/

Hungaricana Hírek Adatbázisok Rólunk Közreműködők Térkép english

Kérjük, tölts fel pályázati beszámolóját az alábbi űrlap segítségével. Felhívjuk figyelmét, hogy a beszámolókat csak PDF formátumban áll módunkban elfogadni.

Intézmény neve
Móra Ferenc Múzeum

Beszámoló címe
Csongrád megye XX. századi fotós krónikái- szakmai beszámoló

Pályázat azonosító
505106/02579

A helyes forma a következő: XXXXXXX/XXXXX (A régi: XXXX/XXXX)

Megtélt összeg (Ft)
800000

Kérjük a teljes összeg kifizését!

Email cím
info@mfm.u-szeged.hu

Fájl kiválasztása Csongrád megye XX. századi fotós krónikái - Pályázati beszámoló.pdf

Beszámoló (PDF)

A beszámolót csak PDF formátumban áll módunkban elfogadni! A maximális méret 3MB.

Küldés

12°C Többny, felhős 21:27 2026. 04. 29.

Beérkező levelek (10) - kulim... x Kezdőlap - Nemzeti Kulturális... x Effector x Csongrád megye XX. századi fo... x NKA pályázati beszámoló x

hungaricana.hu/nka-palyazati-beszamolok/search/?q=Móra+Ferenc+Múzeum

	az arczkenőcsig, Paraszti tisztálkodás - polgári divat című kiállításról			
Móra Ferenc Múzeum (Szeged)	Szakmai beszámoló Múzeumok Éjszakájához kapcsolódó programok megvalósítása c. pályázathoz	2000000	3507/00099	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Dinnyés Ferenc festményeinek megvásárlása	1000000	3509/01248	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Vezeték nélküli digitális mérőrendszer kiépítése a Móra Ferenc Múzeum raktárbázisán	1300000	3511/03909	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Örökségünk a Madarászok munkacímű kiállítás megvalósítására a Móra Ferenc Múzeum Fekete házában- szakmai beszámoló	1200000	505106/02575	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Csongrád megye XX. századi fotós krónikái- szakmai beszámoló	800000	505106/02579	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Műtárgyvásárlásra a Móra Ferenc Múzeum Helytörténeti Osztálya számára- szakmai beszámoló	240000	505110/00959	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Műtárgyvásárlásra a Móra Ferenc Múzeum Éremtára számára- szakmai beszámoló	700000	505110/00982	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Jakobey Károly 48-as honvédezedres, Földváry Sándor, a szenttamási hős, portréjának restaurálására- Szakmai beszámoló	400000	505111/04796	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Bogárpreparátumok tárolásához szükséges eszközbeszerzésre- szakmai beszámoló	500000	505111/04800	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	A Történeti Látványtárban őrzött XIX. századi nyak kalodák kiváltására eredetivel megegyező másolatokra- szakmai beszámoló	300000	505111/04801	Megtekintés
Móra Ferenc Múzeum	Szakmai beszámoló Móra Ferenc Múzeum Évkönyve - Új folyam 12 (2025)	500000	505188/00823	Megtekintés

ORSZÁGGYŰLÉS HUNGÁRIA

BFL Budapesti Fővárosi Levéltára

archívum

nka Nemzeti Kulturális Alap

Hírek Adatbázisok Rólunk Közreműködők Kapcsolat Impresszum

12°C Többny, felhős 21:28 2026. 04. 29.